

Efeze 5:15-16

“Ziet dan, hoe gij voorzichtig wandelt, niet als onwijken, maar als wijzen.

***De tijd uitkopende, aangezien de dagen boos zijn.*“**

1 kostbaar is de tijd! 2 koopt de tijd uit!

Gemeente,

Waarom weer een winterseizoen in de kerkelijke gemeente? Waarom doen we dat? Waarom zetten we zoveel op touw? Waarom steken leidinggevenden, besturen en ambtsdragers daar zoveel tijd in? Organisatie, voorbereiding, ermee bezig zijn. Waarom?

1 kostbaar is de tijd

Onze tekst geeft daar een antwoord op. Een antwoord, er zou meer te zeggen zijn, maar vanmorgen leggen we het accent van deze tekst. Omdat wij ons geroepen weten de tijd uit te kopen. De tijd goed te gebruiken. Die tijd moet je uitkopen. Daar horen we het woord kopen in. En dat klinkt wat vreemd. Tijd en kopen. Want je kunt toch niet naar de winkel gaan en tijd kopen. Je kunt van alles kopen, eten, speelgoed, kleren, fietsen, auto's, enz, je kunt horloges en klokken kopen, maar daarmee koop je geen tijd. Maar het wil aangeven, die verbinding van tijd met kopen: dat tijd iets waard is. Als je iets koopt, dan is het je wat waard. Als het je niets waard is, had je er geen geld voor over. Tijd kopen, dwz.: tijd is wat waard. Tijd kan heel veel waard zijn. Zelfs meer dan een auto van € 80.000.

Dat heeft een bepaalde achtergrond. We lazen het gedeelte voor onze tekst waarin het gaat over licht en duisternis. Werken der duisternis, kinderen van het licht. Licht bestraft en maakt openbaar. En dat zijn woorden in de Bijbel die de twee koninkrijken aangeven, de twee machten in de geschiedenis die voortdurend op elkaar botsen. Waar aan de frontlinies voortdurend strijd geleverd wordt. Licht, dan denken we aan God, Die een ontoegankelijk licht bewoont. Die Licht is en Wie gans geen duisternis is. Die vreugde geeft in het licht van Zijn Aangezicht. Duisternis, dan denken we aan de vorst der duisternis, de duivel. Die duister praktijken erop nahoudt. We denken aan de buitenste duisternis. Dat moeten we wel beseffen. Daarom zei Paulus: ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden. Ontwaakt gij die slaapt in de geestelijke dood. Op weg naar de buitenste duisternis. Ontwaakt opdat Christus over u lichten zal. Maar dat geldt ook gelovigen die in slaap gevallen zijn. Die de

contouren van licht en duisternis niet meer scherp zien en niet meer beseffen. Die daarom anderen niet meer aanspreken, geen licht verspreiden. Die momenten ongebruikt voorbij laten gaan. Momenten om te getuigen, om wat te zeggen. Slapen doen we als gemeente als wij ons niet druk maken over eeuwige bestemmingen van mensen. En we laten gelegenheden liggen. In onze levenswandel. In onze woorden. Als iemand zegt: gezondheid is de grootste schat. Of: ik denk maar zo, we gaan toch allemaal een keer dood. Of: ik denk maar zo, je moet ieder zijn overtuiging gunnen. En je laat het onbenut. Je knikt wat, en zwijgt wat. En voorbij is de gelegenheid. En je krijgt dat gedichtje wat over je rechterbuurman gaat, in je straat, in je klas, op je opleiding, in de kantine. “Mijn rechterbuurman is vannacht gestorven, en ik heb nooit één woord tot zijn behoud gezegd.”

Daar gaat het om! Om te wandelen als wijzen. Die beseffen wat er op het spel staat in ieder mensenleven. Dat we voortdurend beseffen dat we staan in de frontlinie tussen licht en duisternis. Dat we verlangen naar gelegenheden om zondaren te wijzen op de Heere. Dat wij mogelijkheden daartoe aangrijpen in Gods kracht. Daar gaat het om. Daarom is er het winterseizoen in de kerk. Om ons die dingen in te scherpen, bij te brengen. Om ons wakker te maken, wakker te houden.

Daarom de tijd uitkopen. Want die tijd daar is wat mee. Daar staat een woord voor dat betekent een bepaalde tijd, gelegenheid ergens voor. Dat begrijpen onze veehouders wel. Als het gras gekuild moet worden. En het geeft een paar dagen mooi weer, maar ze geven voor dinsdagavond weer regen op. Kijk, dan moet je wel morgenochtend gaan beginnen. Dan moet je niet denken, och, ik doe eerst nog wat anders, en dan zien we later wel. Nee, dan moet je die tijd gebruiken. Want die gelegenheid is een dag later voorbij en dan weet je niet of er nog zo'n gelegenheid komt. Net die paar dagen mooi weer, die tijd moet je benutten.

Want tijd is bijzonder. God had gezegd tegen Adam: ten dage dat gij van die boom eet, zult gij sterven. Want zonde is niet te verenigen met het leven. Zonde is zo tegengesteld aan de bedoeling van het leven, dat zonde het recht op leven afneemt. Het leven is er om God te loven, zondigen is God onteren. Precies tegenovergesteld. Een bloem die bedoeld is om lekker te ruiken, maar die juist stinkt. Die gooi je weg. Zonde snijdt los van God en dat is de dood. De eeuwigheid in. En toch krijgen wij tijd. In Gods lankmoedigheid heeft er een kruis op Golgotha gestaan. En daar hing Zijn Eigen Zoon. Het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt. En Hij houdt de vloek van God nog omhoog. Die loden plaat die boven de wereld, boven je leven hangt, houdt Hij omhoog. Daarom krijgen wij tijd, hebben wij tijd, tijd van leven.

De tijd van ons leven is als een eilandje in de zee. Aan alle kanten omspoelt door de eeuwigheid. Voor wij er waren was het eeuwigheid. Als

wij sterven is het eeuwigheid. Als een eilandje in de zee van de eeuwigheid. En de zee stijgt en het eilandje wordt steeds kleiner. Dat is onze tijd. Die tijd van leven is de gelegenheid om gered te worden. Om van de duisternis over te gaan in het licht. Om het licht van Christus te kennen. Maar ook om anderen aan te spreken. Anderen het licht te wijzen en de duisternis te ontdekken. Tijd om ons te bekeren en anderen tot bekering te roepen.

In die tijd kunnen wij het winterwerk doen. In die tijd kunnen wij kerkdiensten beleggen, verenigingen houden, clubs geven, zondagsschool, catechisaties, kringen rond de Bijbel houden. Maar dan geldt wel: benut die tijd. Zoals die veehouder met het gras kuilen. Want die tijd, die gelegenheid gaat weer over, gaat weer voorbij. Misschien maakt vervolging het ook in Nederland onmogelijk in de toekomst. Maar in elk geval overspoelt eens de eeuwigheid het eiland van ons leven. En dan kan het niet meer en nooit meer. Dan is het eeuwigheid. En dan kun je niet meer gered worden, kun je je niet meer bekeren. Dan kun je ook anderen niet meer bekeren of nog aanspreken.

Als je de tijd van je leven voorbij laat gaan, dan kun je het nooit meer inhalen of overdoen. En dan gaat het bij een veehouder om gras. En dat is van belang. Dat moet je niet laten verregenen op het land. En toch: dat is maar gras. Dan gaat het bij ons om zielen. Zielen die voor eeuwig in de buitenste duisternis komen. Voor eeuwig branden onder Gods toorn. Als hun tijd voorbij is, hun gelegenheid niet benut is. Je eigen ziel, of de ziel van anderen die je nooit hebt aangesproken.

Hoe veel is tijd waard? Hoe kostbaar is tijd? Dat zou je moeten vragen aan de verlorenen in de hel. In de buitenste duisternis. Wat zouden die overhebben voor 'tijd'. Voor een dag levenstijd. Voor een uur. Voor een minuut? Om nog één minuut tijd te krijgen. Om God te zoeken, om te bekeren. Ze zouden er hun geld en goed voor over hebben. Een auto van € 80.000 euro, een huis van 4,5,6 ton. Voor tijd. Maar tijd is niet te koop. Nooit meer. Als tijd voorbij is, is het voorbij, voorgoed, voor eeuwig.

Ziet dan hoe gij voorzichtig wandelt. Of: zie dan voorzichtig, hoe gij wandelt. Zie dan nauwkeurig hoe gij wandelt, leeft, de tijd gebruikt. Inspecteer staat er eigenlijk. Inspecteer hoe je je tijd gebruikt, hoe je met de tijd omgaat. Dat is van tijd tot tijd nodig om te doen. Laten we het vanmorgen maar doen. Hoeveel tijd hebt u, heb jij, heb ik voorbij laten

gaan? Hoeveel tijd van ons leven hebben we laten liggen om anderen te waarschuwen? Stel dat je zelf nog voor je sterven tot bekering komt als je oud bent, maar al die jaren dat je niemand hebt jaloers gemaakt, dat je alle gelegenheden onbenut liet naar anderen toe? Hoeveel tijd van ons leven laten lopen? Hoeveel mensen ongewaarschuwd op ons levenspad ontmoet? Omdat we zelf slapende waren.

Als de Heere Jezus je toch niet tegen zou houden! Val Hem toch te voet: Heere Jezus, ik leef maar door en door, maakt U mij wijs!

Zouden we dan dit winterseizoen niet gebruiken? Benutten? Tot bekering. En om zo te leven dat we beseffen de strijd tussen licht en duisternis. Dat we ieder mens zien als levend op weg naar de eeuwigheid? En daarom bezig zijn in het Woord. En elkaar opscherpen en bemoedigen. Want de tijd is gelegenheid die voorbij gaat en die tijd is zo kostbaar, zo kostbaar....

2 koopt de tijd uit!

De tijd uitkopende. Want er staat niet: tijd kopende, maar: uitkopende. Dat is natuurlijk een vreemd woord. Ook in het Grieks. Uitkopen. Dat voorvoegsel uit dat kan twee dingen aangeven: allereerst kan het aangeven: met alle macht, met alle inspanning. Eruit halen wat erin zit. Uit-kopen, leegkopen, er alles uithalen. Dus dan krijgen we: alles uit de tijd halen wat maar kan. De tijd maximaal besteden. Geen seconde verloren laten gaan en alle seconden met alle inzet bezig zijn. Je hebt wel eens van die acties dat je in een winkel 1 minuut gratis boodschappen mag doen. Dan zie je zoiets. De vrouw, het echtpaar dat die prijs wint, die gaan, zodra de tijd ingegaan is, direct de winkel door en willen geen seconde verliezen en doen hun uiterste best zoveel mogelijk mee te nemen.

Uit-kopen. De tijd maximaal besteden.

Dat geldt dan ook hier. Want God geeft in onze levenstijd nog bepaalde bijzondere gelegenheden. Gelegenheden waarop Hij aanwezig is. Als de Gekruisigde en Opgestane met Zijn doorboorde handen onder ons is. Om uit te delen van Zijn schatten en gaven. Hij onder ons is met vergeving en vernieuwing. Met de Heilige Geest en al zijn werkingen. Wijsheid, kracht, onderwijs. Hij staat met handen vol hemelse, geestelijke gaven voor ons en in ons midden. Hier, neem het toch in ontvangst, kom toch tot Mij, vraag Mij toch om deze genadegaven. Met name in het winterseizoen. Allereerst de kerkdiensten. De tijd bij uitstek. Maar voor elke leeftijd ook nog wel wat anders. En dan het huisbezoek: de tijd dat God heel persoonlijk in de ambten Zich tot je wendt.

Koop die tijd uit. Benut die tijd optimaal en maximaal. Als je in de kerkdiensten bent. Eén al aandacht van begin tot eind. Er valt zoveel te leren en te ontvangen. De groet aan het begin. De gebeden. De Psalmen.

De Schriftlezing, de preek, de wet, de geloofsbelijdenis, de zegen. Om er mag ik het zo zeggen: uit te halen voor je ziel wat erin zit. Aan troost, aan onderwijs, aan waarschuwing, aan bemoediging. Niets willen missen.

En dan de hele zondag. Dag om in Gods werken te besteden. Is er op die dag niet nog wat extra tijd te vinden om je in Gods werken te verdiepen? Om wat te lezen over de Bijbel, over de orde van het heil, over de kerkgeschiedenis, over de christelijke levenswandel.

En dan het winterseizoen. Om op de kring of vereniging waar je naar toe gaat echt eruit te halen wat erin zit. Het in je op te nemen, je wat voor te bereiden, de vragen te stellen die het je geeft. Ook op catechisatie. Benut de tijd optimaal en maximaal.

Zie dan, inspecteer eens, hoe u, jij, ik wandel. Hoe gaan we naar de kerk, hoe zijn we in de kerk? Terwijl Christus daar met volle handen staat om uit te delen, zitten wij te slapen? Dwalen onze gedachten af? Zijn we te moe om erbij te blijven? Dat is wandelen als onwijken, dwazen. Zonder besef van de eeuwige belangen die op het spel staan. Voor onszelf, naar anderen toe.

Hoe gaan we met de zondag om? Hoe fit zijn wij als het zondagmorgen is? Hoe hebben de zaterdagavond doorgebracht? Hoe hebben we doordeweeks geleefd op weg naar de zondag? Hoeveel tijd van de zondag wordt nutteloos doorgebracht?

Hoe gaan we met de kring, vereniging, catechisatie om? Zeker, je mag daar voor de gezelligheid ook zijn. Maar als het over de wezenlijke dingen gaan, hoe zitten we er dan? Kortom: zie eens, inspecteer eens of je de tijd uitkoopt.

Er is Eén Die dat gedaan heeft. De Heere Jezus toen Hij in de tempel was. Als 12 jarige jongen. En Hij zei Wist ge niet dat Ik moest zijn in de dingen van Mijn Vader. Hij was daarin. Helemaal, met hart en ziel. En het kon Hem niet lang genoeg duren. Zo ging Hij erin op, zo was Zijn hart daarin. Zouden we Hem niet vragen: Heere Jezus, geef mij daarvan? Van dat verlangen, van dat leven in de dingen van Uw Vader.

De tijd uitkopen. We kijken nog een keer naar die verbinding: tijd uitkopen. Dat voorvoegsel 'uit' dat betekent ook: eruit halen. Tijd ergens uit moeten halen. Ergens aan ontworstelen. Dan komt dat vervolg ook: omdat de dagen boos zijn. Omdat er in de dagen een boze macht is. De boze is. Die ons geen gelegenheden gunt om met de dingen van de Heere bezig te zijn. De boze die de dagen in zijn macht wil houden en ons geen tijd gunt om bezig te zijn voor de eeuwige dingen. De tijd om er me bezig te zijn moet je ontworstelen aan de duivel. Uit zijn klauwen halen

zagezegd. Daarom: de tijd uitkopen, uit de greep van satan zien te trekken.

Tijd om bezig te zijn met de dingen van de Heere. Haal hem uit de greep van de boze! De duivel wil niet liever dan je alle tijd laten doorbrengen met andere dingen. Dat hoeven niet eens slechte dingen te zijn, dat kan je werk, je hobby zijn. En het is waar: je hoeft, je mag je werk, je gezin zeker niet te waarlozen. Maar de duivel weet van geen ophouden. Nee, een kring kan echt niet dit jaar, we hebben ons huis waar we bezig zijn, we bereiden ons voor op ons trouwen, ik heb een cursus voor mijn werk, ik zit op sport. Nee, kan niet. Gelukkig, denkt de duivel, die slaat dit jaar het gemeentelven over van het winterseizoen, en die heb ik de woensdagavond uit de kerk weten te houden.

En voor je persoonlijk leven elke dag: zo veel te doen. 's Morgens lekker blijven liggen zolang het kan, na school of werk met vrienden, of bijverdienen. Een dag vliegt door je vingers heen. En is zo weer om. En 's avonds ben je moe van alles wat je gedaan hebt. Gelukkig denkt de duivel, die heeft vandaag een stille tijd gehouden.

Zo trekt de duivel aan onze tijd.

Zie toe, inspecteer eens, hoe gij wandelt. Hoeveel tijd besteden we aan werk, media, bijverdienen, cursussen. En hoeveel tijd aan kringwerk in de gemeente? Inspecteer eens, bezie eens. Is dat als een onwijze, een dwaze. Die denkt: o dat kan volgend jaar nog wel, dan komt het beter uit, die denkt: tijd heb je toch genoeg, je wordt waarschijnlijk wel 70 of 80, dus nog tijd genoeg, die denkt niet na over de eeuwige belangen voor zichzelf en voor anderen om hem of haar heen.

Inspecteer eens hoe ge wandelt. Hoeveel tijd op een dag besteed je aan gamen, kletsen, je vervelen en digitaal contact met vrienden. En hoeveel tijd aan de Heere? Hoe verhoudt zich dat tot elkaar?

De tijd uitkopen: aan de boze ontworstelen. Dan wandel je als wijze. In besef van de eeuwige dingen. In besef dat het gaat om licht en duisternis, twee rijken met eeuwige consequenties. Daar gaat het om. En daarom is er het winterseizoen, om ons bewuste laten zijn van de eeuwige belangen voor onszelf en voor anderen. Koopt de tijd uit!

Zie toe inspecteer het eens: ben je zelf gered? Ben je zelf overgegaan uit de duisternis in het licht? Of heb je alle tijd tot nu toe voorbij laten gaan? Bezie eens: hoeveel anderen heb je gered? Signalen Gegeven, uitgestraald, aangesproken? Hoeveel gelegenheden laten liggen? Komt er geen schuld naar u toe, naar jou en mij toe? Verloren tijd, ongebruikte gelegenheden. Zovaak en zoveel. Ik ben van nature een mens, zo blind, zo slapend, zo verblind voor eeuwige dingen. En hoe kan ik dat

anders krijgen? In de drukte en weerbarstigheid van het leven? Als je in structuren bent weggezonken waarin je vastzit. Zie daar, het is nu kerkdienst. Nu is het de welaangename tijd, nu is de gelegenheid dat Christus in ons midden is. Met handen vol vergeving en wijsheid. Hij is er in de bediening der verzoening. Hier en nu. Vergeving voor alle onbenutte tijd, alle gelegenheden voor jezelf en naar anderen toe die je liet gaan. Hier is Christus. Met Zijn Geest, Die wijsheid geeft en kracht om de gelegenheden te benutten, om dit seizoen je levensspoor en levenstijd anders in te delen. Hier is Christus en nu is de gelegenheid om Hem in de armen te vallen. Om Hem te voet te vallen. Laat ook deze gelegenheid niet voorbij gaan. Want hij komt niet weer terug. Nu is het de dag der zaligheid.

Totdat de tijd voorbij is. Voor ons, voor onze naasten, voor deze wereld geldt: en aldaar zal geen tijd meer zijn. Geen tijd om te bekeren, om anderen aan te sporen. Geen tijd, maar eeuwigheid. En dan is het beslist: óf de tijd is voorbij en voor eeuwig spijt dat je de tijd ongebruikt hebt gelaten. Alle tijd onbenut gelaten, je jeugd, je kracht van je leven, je ouderdom alle tijd voorbij laten gaan.

Of de tijd is voorbij en voor eeuwig bij de Heere. Zijn huis wordt vol. Omdat God de tijden benut. Omdat Hij zorgt dat Zijn huis vol wordt. Dan wordt de vrucht ingezameld van alle tijden en gelegenheden. Van alle zondagen en kerkdiensten, van alle winterseizoenen en dagen. Van alle tijd van leven. En dan is er geen tijd meer. Maar eeuwigheid. Eeuwig met de Heere zijn. Amen